

IMMUNOLOGIYA VA UZOQ MUDDATLI DAVOLANISHDA BO‘LGAN BOLALARDA MAKTABGACHA VA UMUMIY O‘RTA TA’LIMNI TASHKIL ETISH USULLARI

Abdulla Qodiriy nomidagi JDPU o‘zbek tili
va adabiyoti fakulteti 2-bosqich 612-23- guruh
talabasi **Abdushukurova Gulsevar**

I.Kirish

Zamonaviy tibbiyotning rivojlanishi natijasida immun tizimi zaif bolalar uchun turli davolash usullari taklif etilmoqda. Biroq uzoq muddatli davolanishda bo‘lgan bolalar ta’lim olishda qator qiyinchiliklarga duch kelishadi. Maktabgacha va umumiy o‘rta ta’lim muassasalarida bunday bolalar uchun maxsus yondashuvlar zarur bo‘ladi. Ushbu maqolada immun tizimi sust bolalar uchun ta’lim tizimini tashkil etish usullari, ularning inklyuziv ta’limga moslashuvi hamda samarali o‘qitish metodlari yoritiladi.

II.Asosiy qism

1. Immun tizimi zaif bolalarning ta’lim jarayonidagi o‘ziga xos jihatlari

Immun tizimi zaif bolalar doimiy tibbiy muolajalarga muhtoj bo‘lib, ular uzoq vaqt davomida kasalxona yoki uy sharoitida qolishlariga to‘g‘ri keladi. Bu esa ularning an’anaviy ta’lim jarayonida ishtirok etishiga to‘sqinlik qiladi. Shuning uchun bunday bolalar uchun:

Masofaviy ta’lim tizimini yo‘lga qo‘yish;

Individual o‘quv rejasini ishlab chiqish;

Psixologik va pedagogik qo‘llab-quvvatlash xizmatlarini joriy etish zarur hisoblanadi.

2. Maktabgacha ta'lim muassasalarida inklyuziv ta'lim tizimini tashkil etish

Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun inklyuziv ta'lim muhitini yaratish quyidagi usullar asosida amalga oshiriladi:

Maxsus guruhlarini tashkil etish – Immuniteti sust bolalar alohida guruhlarda tarbiyalanishi yoki maxsus tayyorlangan muhitda rivojlanishi mumkin.

Tutorlar va logopedlar yordamidan foydalanish – Bolalarga shaxsiy o'qituvchilar (tutorlar) birlashtirish ularning rivojlanish jarayoniga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

O'yin orqali o'qitish – Psixologik bosimni kamaytirish maqsadida ta'lim jarayoni o'yinlar asosida tashkil etilishi lozim.

3. Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida maxsus metodikalar

Uzoq muddatli davolanish jarayonida bo'lgan bolalar uchun umumiy o'rta ta'lim maktablarida quyidagi o'qitish usullari qo'llaniladi:

Masofaviy ta'lim – Onlayn darslar va videomateriallar orqali bilim berish.

Moslashtirilgan dasturlar – O'quv dasturini bolalarning sog'lig'i va individual ehtiyojlariga qarab ishlab chiqish.

Tutorlik tizimi – Maxsus o'qituvchilar bolaning darslarni tushunishiga yordam beradi.

O'quv jarayonida psixologik yordam – Bolalarning ruhiy holatini qo'llab-quvvatlash uchun psixologlar bilan ishlash tavsiya etiladi.

4. Ta'lim jarayonida ota-onalar va o'qituvchilarning roli

Ota-onalar farzandlarining ta'lim jarayonida faol ishtirok etishi va ularni rag'batlantirishi lozim.

O'qituvchilar bunday bolalar bilan ishlash bo'yicha maxsus metodikalarga ega bo'lishlari va pedagogik malakalarini oshirishlari kerak.

Ta'lim muassasalari bolalar uchun xavfsiz muhit yaratish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqishlari lozim.

III. Xulosa

Immun tizimi zaif va uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalar uchun ta'lim jarayonini tashkil qilish inklyuziv va individual yondashuvni talab qiladi. Texnologik rivojlanish natijasida masofaviy ta'lim, tutorlik va maxsus moslashtirilgan dasturlar bolalar uchun samarali ta'lim tizimini yaratishga yordam beradi. Ota-onalar, o'qituvchilar va psixologlarning hamkorligi esa bunday bolalarning ta'lim jarayoniga muvaffaqiyatli moslashishida muhim ahamiyat kasb etadi.

IV. Foydalanilgan adabiyotlar

1. G'ofurov A. "Bolalar immuniteti va uning xususiyatlari", Toshkent, 2019.
2. Karimova M. "Inklyuziv ta'lim: nazariya va amaliyot", Samarqand, 2021.
3. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. "Maxsus ta'lim metodikasi bo'yicha tavsiyalar", Toshkent, 2022.
4. Vasilev A. "Surunkali kasalliklar va ta'lim: xalqaro tajriba", Moskva, 2020.
5. Xalqaro ilmiy maqolalar va tadqiqotlar (PubMed, Google Scholar).